

Η ΑΜΥΝΑ

Οι χαρακτήρες τείνουν να λαμβάνουν θέση υπέρ ή κατά της αναζήτησης. Εφόσον τη συνδράμουν, εξιδανικεύονται, περιγραφόμενοι απλά ως ιπποτικοί ή αγνοί· εφόσον την παρεμποδίζουν, χαρακτηρίζονται απλά ως αχρείοι ή δειλοί.

Εξού και ο κάθε κλασικός χαρακτήρας... τείνει να αντιπαράθεται με το ηθικό αντίθετό του, όπως τα μαύρα και τα άσπρα κομμάτια σε μια παρτίδα σκάκι.

Ανατομία της Κριτικής
Νόρθροπ Φράι

Αβαείο του Μονγκλάν, Γαλλία
Άνοιξη 1790

Ένα σμάρι καλόγριες διέσχιζαν τον δρόμο, κι οι κολλαριστές καλύπτρες τους πετάριζαν γύρω από τα κεφάλια τους όπως οι φτερούγες των μεγάλων θαλασσοπούλιων. Έτσι όπως διάβαιναν αέρινα την ψηλή, πέτρινη πύλη της πόλης, κότρες και χήνες σκόρπιζαν σκιαγμένες μπροστά τους, φτεροκοπώντας και πλατσουρίζοντας στους λασπερούς νερόλακκους. Οι καλόγριες προχωρούσαν στην πυκνή ομίχλη που κάλυπτε την κοιλάδα κάθε πρωινό και, σε βουβά ζευγάρια, κατευθύνονταν προς το βαθύ καμπάνισμα το οποίο αντηχούσε από τους λόφους που υψώνονταν από πάνω τους.

Εκείνη η άνοιξη είχε αποκτήσει στα μέρη αυτά το παρωνύμιο *le Printemps Sanglant*, η Ματωμένη Άνοιξη. Οι κερασιές είχαν ανθίσει νωρίς εκείνη τη χρονιά, πολύ προτού λιώσουν τα χιόνια από τις ψηλές βουνοκορφές. Τα ντελικάτα κλαδιά τους λύγιζαν, σαν να γύρευαν να αγγίξουν το έδαφος, από το βάρος των νοτισμένων, κόκκινων μπουμπουκιών. Κάποιοι έλεγαν πως ήταν καλός οιωνός το πρόωρο άνθισμά τους, σύμβολο αναγέννησης μετά τον μακρύ όσο και βαρύ χειμώνα. Όμως στην πορεία έπεσαν παγερές βροχές που κοκάλωσαν τα μπουμπούκια πάνω στα κλαριά, έτσι που η κοιλάδα έμοιαζε θαμμένη κάτω από ένα πυκνό στρώμα κόκκινων μπουμπουκιών, σημαδεμένων από τις καφετιές πινελιές που άπλωσε πάνω τους ο πάγος. Σαν ένα τραύμα

που έκλεισε από ξεραμένο αίμα. Κι αυτό, έλεγε ο κόσμος, ήταν επίσης σημαδιακό.

Ψηλά πάνω από την κοιλάδα, το Αβαείο του Μονγκλάν ξεπρόβαλλε σαν μια πελώρια πέτρινη προεξοχή στην κορυφή του βουνού. Εκείνο το οικοδόμημα, που πióτερο έφερε σε οχυρό, είχε παραμείνει ανέγγιχτο από τον έξω κόσμο κοντά μία χιλιετία. Αποτελούνταν από έξι ή επτά επίπεδα τειχών, χτισμένα το ένα πάνω στο άλλο. Καθώς οι αρχικές πέτρες φθείρονταν με το πέρασμα των αιώνων, νέα τείχη οικοδομούνταν γύρω από τα παλιά, στηριγμένα από τοξωτά αντερείσματα. Το αποτέλεσμα ήταν ένα αυστηρό αρχιτεκτονικό συνονθύλευμα, ικανό με την εμφάνισή του και μόνο να τροφοδοτεί διάφορες φήμες σχετικά με το μέρος εκείνο. Το αβαείο ήταν το αρχαιότερο σωζόμενο εκκλησιαστικό κτίσμα στη Γαλλία, και κουβαλούσε μια αρχαία κατάρα, η οποία έμελλε σύντομα να αφυπνιστεί.

Καθώς η βραχή καμπάνα αντηχούσε στην κοιλάδα, οι υπόλοιπες καλόγριες σήκωσαν τα κεφάλια τους έτσι όπως ήταν σκυμμένες στις δουλειές τους, η μια μετά την άλλη, άφησαν κατά μέρος τις τσουγκράνες και τις τσάπες τους και άρχισαν να προχωρούν ανάμεσα στις μακριές, συμμετρικές σειρές που σχημάτιζαν οι κερασιές, προκειμένου να ανηφορίσουν τον κακοτράχαλο δρόμο που κατέληγε στο αβαείο.

Στην ουρά της μακράς πομπής, οι δύο νεαρές δόκιμες, η Βαλεντίν και η Μιρέιγ, προχωρούσαν δίχως βιάση, πιασμένες αγκαξέ, προσέχοντας πού πατούσαν, παρότι οι μπότες τους ήταν ήδη λασπωμένες. Οι δυο τους αποτελούσαν ένα αλλόκοτο συμπλήρωμα στην υποδειγματικά στοιχισμένη φάλαγγα των καλογριών. Η ψηλή, κοκκινομάλλα Μιρέιγ, με τα μακριά της πόδια και τους φαρδιούς της ώμους, θύμιζε περισσότερο γεροδεμένη χωριατοπούλα παρά καλόγρια. Πάνω από το ράσο της φορούσε μια χοντρή ποδιά χασάπη, και οι κόκκινες μπούκλες της ξέφευγαν απείθαρχα κάτω από την καλύπτρα της. Δίπλα της, η Βαλεντίν έμοιαζε με κλαράκι, παρότι ήταν σχεδόν εξίσου ψηλή. Η λευκή της επιδερμίδα φάνταζε διάφανη, και το ανοιχτό της χρώμα τονιζόταν από τα πλούσια, αχυρόχρωμα μαλλιά που έπεφταν πυκνά στους ώμους της. Είχε παρχωσει την καλύπτρα της στην τσέπη του ράσου της και βάδιζε απρόθυμα στο πλευρό της Μιρέιγ, κλοτσώντας τις λάσπες με τις μπότες της.

Οι δύο νεαρές γυναίκες, οι νεότερες καλόγριες στο αβαείο, ήταν ξαδέρφες από την πλευρά των μανάδων τους, αμφότερες ορφανές από

νωρίς, εξαιτίας μιας φοβερής πανώλης που είχε ρημάξει τη Γαλλία. Ο ηλικιωμένος κόμης του Ρεμί, ο παππούς της Βαλεντίν, τις είχε επιστευτεί στα χέρια της Εκκλησίας, καταλείποντας με τον θάνατό του σε αυτή τα διόλου ευκαταφρόνητα έσοδα από τα κτήματά του, προκειμένου να διασφαλίσει τη φροντίδα τους.

Οι καταστάσεις που τις σημάδεψαν από τα μικράτα τους είχαν σφυρηλατήσει έναν άρρηκτο δεσμό μεταξύ των δύο κοριτσιών, ιδίως από τη στιγμή που αμφότερα έσφυζαν από την ασυγκράτητη, άφθονη ευθυμία της νιότης. Η ηγουμένη συχνά άκουγε τις πιο ηλικιωμένες καλόγριες να παραπονιούνται πως αυτή η συμπεριφορά ήταν αταίριαστη με τη μοναστική ζωή, όμως εκείνη καταλάβαινε πως ήταν προτιμότερο να χαλιναγωγεί τη ζωηράδα της νιότης παρά να τη στραγγαλίζει.

Ρόλο έπαιζε επίσης και το γεγονός πως η ηγουμένη αισθανόταν μια κάποια αδυναμία απέναντι στις ορφανές εξαδέλφες, συναίσθημα ασυνήθιστο τόσο ως προς την προσωπικότητά της όσο και ως προς τη θέση της. Οι μεγαλύτερες καλόγριες θα εκπλήσσονταν αν μάθαιναν πως και η ίδια η ηγουμένη διατηρούσε από τα παιδικά της χρόνια μια τέτοια επιστήθια φιλία με μια γυναίκα την οποία είχε πολλά χρόνια να δει και από την οποία τη χώριζαν, πλέον, πολλές χιλιάδες χιλιόμετρα.

Τώρα, στο απότομο μονοπάτι, η Μιρέιγ πάσχιζε να πιάσει μερικές απείθαρχες, κόκκινες μπούκλες κάτω από την καλύπτρα της, ενώ τραβούσε την ξαδέρφη της από το μπράτσο, καθώς προσπαθούσε να της κάνει κήρυγμα για το αμάρτημα της αργοπορίας.

«Αν συνεχίσεις το χασομέρι, η οσία μητέρα πάλι θα μας τιμωρήσει με μετάνοια», είπε.

Η Βαλεντίν αποτραβήχτηκε κι έφερε μια στροφή γύρω από τον εαυτό της. «Η άνοιξη κατακλύζει τον τόπο», αναφώνησε, απλώνοντας τα μπράτσα για να δείξει ολόγυρα με τόση φόρα, που κόντεψε να γκρεμιστεί από τα βράχια. Η Μιρέιγ την πρόφτασε και την τράβηξε από το επίφοβο χέιλος της ανηφοριάς. «Γιατί πρέπει να μένουμε κλεισμένες σε εκείνο το πνιγρό αβαείο, τη στιγμή που η πλάση όλη γύρω μας σφύζει από ζωή;»

«Επειδή είμαστε καλόγριες», της θύμισε η Μιρέιγ, σουφρώνοντας τα χείλη καθώς άνοιγε το βήμα της, έχοντας το χέρι της περασμένο αποφασιστικά γύρω από το μπράτσο της Βαλεντίν. «Κι είναι χρέος μας να προσευχόμαστε για την ανθρωπότητα». Όμως, η θερμή ομίχλη που

αναδυνόταν από την κοιλάδα έφερνε μαζί της μια ευωδιά τόσο μεθυστική, που πότιζε τα πάντα με το άρωμα των ανθών της κερασιάς. Η Μιρέιγ πάσχιζε να μη δώσει σημασία στα σκιρτήματα που προκαλούσε το άρωμα αυτό στο σώμα της.

«Δεν είμαστε καλόγριες, ακόμη, δόξα τω Θεώ», είπε η Βαλεντίν. «Δόκιμες είμαστε, ώσπου να δώσουμε τους όρκους μας. Προφταίνουμε να γλιτώσουμε. Άκουσα τις άλλες καλόγριες να ψιθυρίζουν πως σ' ολόκληρη τη Γαλλία περιφέρονται στρατιώτες που λεηλατούν τα μοναστήρια, αρπάζουν τους θησαυρούς τους, μαζεύουν τους ιερείς και τους πάνε με το ζόρι στο Παρίσι. Πού ξέρεις, μπορεί να εμφανιστούν κι εδώ τίποτε στρατιώτες, να με πάνε κι εμένα με το ζόρι στο Παρίσι. Κι εκεί, θα με πηγαίνουν στην όπερα κάθε νύχτα, και θα πίνουν σαμπάνια από το γοβάκι μου!»

«Οι στρατιώτες δεν αποδεικνύονται πάντα τόσο γοητευτικοί όσο φαντάζεσαι», σχολίασε η Μιρέιγ. «Άλλωστε, δουλειά τους είναι να σκοτώνουν κόσμο, όχι να συνοδεύουν δεσποινίδες στην όπερα».

«Δεν ασχολούνται μονάχα με σκοτωμούς», απάντησε η Βαλεντίν, ψιθυριστά, δίνοντας στη φωνή της μια χροιά μυστηριώδη. Στο μεταξύ, είχαν φτάσει στην κορυφή του λόφου, εκεί όπου σταματούσε η ανηφοριά και το μονοπάτι φάρδαινε αισθητά. Εδώ, ο δρόμος ήταν πλακόστρωτος, με μεγάλες, ίσιες πέτρες, έτσι που θύμιζε τις φαρδιές οδούς που συναντά κανείς στις μεγαλύτερες πόλεις. Εκατέρωθεν του δρόμου, υψώνονταν πελώρια κυπαρίσσια. Έτσι όπως έστεκαν πάνω από τη θάλασσα των ολάνθιστων κερασώνων, έμοιαζαν αυστηρά κι αγέρωχα, και, όπως το ίδιο το αβαείο, για κάποιο λόγο απαίριαστα με τον τόπο.

«Έχω ακούσει», ψιθύρισε η Βαλεντίν στο αυτί της ξαδέρφης της, «πως οι στρατιώτες κάνουν φοβερά πράγματα στις καλόγριες! Έτσι και πετύχει ένα στρατιώτης μια καλόγρια στο δάσος, για παράδειγμα, αμέσως βγάζει από το παντελόνι του ένα πράμα, το χώνει στην καλόγρια και αρχίζει να το κουνάει πέρα-δώθε. Κι όταν κάποτε σχολάσει, η καλόγρια κάνει μωρό!»

«Ντροπή και αίσχος!» αναφώνησε η Μιρέιγ, τραβώντας τη Βαλεντίν για να την ακολουθήσει, ενώ πάσχιζε να συγκρατήσει το χαμόγελο που γυρόφερνε τα χείλη της. «Τι λόγια είναι αυτά, και μου θες να γίνεις και καλόγρια».

«Μα αυτό σου λέω κι εγώ τόση ώρα», ομολόγησε η Βαλεντίν. «Θα

προτιμούσα να γίνω νύφη κάποιου στρατιώτη παρά νύφη του Χριστού».

Καθώς οι δύο ξαδέρφες πλησίαζαν στο αβαείο, μπορούσαν να διακρίνουν τις τέσσερις διπλές σειρές από κυπαρίσσια που είχαν φυτευτεί σε κάθε είσοδο, προκειμένου να σχηματίζουν σταυρό. Τα δέντρα έμοιαζαν να τις πλακώνουν έτσι όπως προχωρούσαν με γοργό βήμα, στο σκοτάδι της καταχνιάς. Διάβηκαν την πύλη του αβαείου και διέσχισαν το μεγάλο προαύλιο. Όπως πλησίαζαν στην ψηλή δίφυλλη πόρτα του κεντρικού κτίσματος, η καμπάνα εξακολουθούσε να χτυπά, ένα πένθιμο σήμαντρο που έσκιζε την πυκνή ομίχλη.

Κοντοστάθηκαν με τη σειρά μπροστά στην πόρτα για να ξύσουν τις λάσπες από τις μπότες τους, σταυροκοπήθηκαν γρήγορα και διάβηκαν την ψηλή είσοδο. Καμιά τους δεν γύρισε να κοιτάξει την επιγραφή που είχε χαραχτεί με φράγκικα γράμματα στην πέτρινη καμάρα της εισόδου, όμως ήξεραν καλά τι έγραφε, σαν να είχαν αποτυπωθεί εκείνα τα λόγια στις καρδιές τους:

*Ανάθεμα σε Εκείνον που θα Γκρεμίσει αυτά τα Τείχη
Μονάχα η Χείρα του Θεού απειλεί τον Βασιλιά.*

Κάτω από την επιγραφή, με μεγάλα, κεφαλαία γράμματα, ήταν σκαλισμένο το όνομα «Κάρολος ο Μέγας». Αυτός ήταν ο αρχιτέκτονας τόσο του κτίσματος όσο και του αναθέματος που θα βάραινε όποιον επιχειρούσε να το καταστρέψει. Ο άντρας αυτός, ο σπουδαιότερος ηγεμόνας της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, πριν από χίλια και πλέον χρόνια, ήταν γνωστός σε ολόκληρη τη Γαλλία ως Καρλομάγνος.

Τα εσωτερικά τείχη του αβαείου ήταν σκοτεινά, παγερά, νοτισμένα από τα βρύα που τα κάλυπταν. Από το εσώτερο άδυτο μπορούσε κανείς να διακρίνει τις ψιθυριστές φωνές των δοκίμων που προσεύχονταν και το ελαφρύ κροτάλισμα των ροζαρίων που μετρούσαν τα Χαίρε Κεχαριτωμένη, τα Δόξα Πατρί και τα Πάτερ Ημών. Η Βαλεντίν και η Μιρέιγ διάβηκαν γοργά το παρεκκλήσι, την ώρα που οι τελευταίες δόκιμες γονάτιζαν μπροστά στην Αγία Τράπεζα, και ακολούθησαν τα χνάρια των ψιθύρων μέχρι τη μικρή πόρτα πίσω από το ιερό, όπου βρισκόταν το γραφείο της οσίας μητέρας. Μία από τις ηλικιωμένες καλόγριες έκανε νόημα στις αργοπορημένες να προχωρήσουν. Η Βαλεντίν και η Μιρέιγ κοιτάχτηκαν κλεφτά και πέρασαν μέσα.

Ήταν αλλόκοτη μια τέτοια πρόσκληση στο γραφείο της ηγουμένης. Μάλιστα, ελάχιστες ήταν οι καλόγριες που είχαν περάσει από εδώ, κι αυτό συνήθως συνέβαινε για πειθαρχικούς λόγους. Η Βαλεντίν, που διαρκώς δεχόταν παρατηρήσεις, μετρούσε κάμποσες επισκέψεις στον συγκεκριμένο χώρο. Όμως, η καμπάνα του αβαιείου ηκούσε προκειμένου να συγκεντρωθούν όλες οι μοναχές. Ήταν δυνατόν να μαζεύονταν όλες τους, ταυτόχρονα, στο γραφείο της οσίας μητέρας;

Όπως έμπαιναν στο μεγάλο χαμηλοτάβανο δωμάτιο, η Βαλεντίν και η Μιρέιγ διαπίστωσαν πως όλες οι καλόγριες του αβαιείου βρίσκονταν πράγματι εκεί, πάνω από πενήντα στο σύνολο. Καθισμένες σε σειρές ξύλινων πάγκων, που είχαν τοποθετηθεί αντικριστά στο γραφείο της ηγουμένης, ψιθύριζαν η μια στην άλλη. Προφανώς, όλες τους είχαν παραξενευτεί με αυτό που συνέβαινε, ενώ τα πρόσωπα που στράφηκαν προς τις δύο νεαρές ξαδέρφες έμοιαζαν φοβισμένα. Οι ξαδέρφες κατέλαβαν τις θέσεις τους στην τελευταία σειρά των πάγκων. Η Βαλεντίν έσφιξε γερά την παλάμη της Μιρέιγ.

«Τι μπορεί να συμβαίνει;» ψιθύρισε.

«Για καλό δεν μαζευτήκαμε, μια φορά», αποκρίθηκε η Μιρέιγ, επίσης ψιθυριστά. «Η οσία μητέρα δείχνει πολύ ανήσυχη. Άσε που έχουμε και δυο μουσαφίρισσες εδώ, πρώτη φορά τις βλέπω».

Στο βάθος του μεγάλου δωματίου, πίσω από ένα πελώριο γραφείο, καμωμένο από στιλβωμένο ξύλο κερασιάς, έστεκε η ηγουμένη, ζαρωμένη και στεγνή σαν πολυκαιρισμένη περγαμηνή, όμως εξακολουθούσε να αποπνέει την εξουσία της σημαντικότητας της θέσης της. Η όλη στάση της παρέμενε απρόσβλητη από τον χρόνο, φανερώνοντας πως είχε συμφιλιωθεί προ πολλού με τα θέλω της ψυχής της, όμως σήμερα έδειχνε περισσότερο σκυθρωπή από κάθε άλλη φορά.

Δύο άγνωστες, μεγαλόσωμες γυναίκες, βαρυνκόκαλες, με φαριδιές παλάμες, παρέστεκαν αυστηρές την ηγουμένη, σαν τιμωροί άγγελοι. Η μια είχε ωχρή επιδερμίδα, σκούρα μαλλιά και φωτεινά μάτια, ενώ η άλλη θύμιζε πολύ τη Μιρέιγ, καθώς είχε κρεμώδη επιδερμίδα και ανοιχτά καστανά μαλλιά, ελάχιστα πιο σκούρα από ό,τι εκείνα της νεαρής δόκιμης. Παρότι κι οι δυο τους έφερναν σε καλόγριες, καμιά τους δεν φορούσε ράσο, παρά μονάχα κάτι απλά γκριζα ρούχα, αδιάφορα.

Η ηγουμένη περίμενε μέχρι να καθίσουν όλες οι καλόγριες και να κλείσει η πόρτα πίσω τους. Όταν πια στο δωμάτιο επικράτησε απόλυτη

σιωπή, πήρε τον λόγο, με φωνή που, όπως πάντα, θύμιζε στη Βαλεντίν το θρυμματίσμα ενός ξερού φύλλου.

«Κόρες μου», είπε η ηγουμένη, σταυρώνοντας τις παλάμες μπροστά της, «το Τάγμα του Μονγκλάν μετρά κοντά στα χίλια χρόνια πάνω σε τούτο τον βράχο, καθώς επιτελούμε το καθήκον μας απέναντι στους ανθρώπους και υπηρετούμε τον Θεό. Και παρότι είμαστε αποκομμένες από τον κόσμο, δεν παύουμε να αφουγκραζόμαστε την ταραχή του. Εδώ, στη μικρή γωνιά μας, τελευταία έφτασαν θλιβερά μαντάτα, τα οποία ενδεχομένως να ανατρέψουν την ασφάλεια που απολαμβάναμε επί τόσα χρόνια. Οι δύο γυναίκες που στέκουν δίπλα μου τέτοια μαντάτα μάς έχουν φέρει. Να σας συστήσω την αδελφή Αλεξαντρίν ντε Φορμπέν», είπε, γνέφοντας προς τη μελαχρινή γυναίκα, «και τη Μαρί Σαρλότ ντε Κορντέ, συνδιευθύντριες της Μονής Καλογραιών στην Καν, στα βόρεια της χώρας. Διέσχισαν μεταμφιεσμένες τη Γαλλία, πραγματοποιώντας ένα κοπιαστικό ταξίδι, προκειμένου να μας προειδοποιήσουν. Επομένως, σας καλώ να ακούσετε με ιδιαίτερη προσοχή αυτά που έχουν να μας πουν. Είναι εξόχως σημαντικά, για όλες μας».

Η ηγουμένη κάθισε στη θέση της, και η γυναίκα την οποία είχε συστήσει ως Αλεξαντρίν ντε Φορμπέν ξερόβηξε και μίλησε με φωνή τόσο σιγανή, ώστε οι καλόγριες χρειάστηκε να τεντώσουν τα αυτιά τους προκειμένου να την ακούσουν. Πάντως, τα λόγια της ήταν ξεκάθαρα.

«Εν Χριστώ αδελφές μου», είπε αρχικά, «τα όσα έχουμε να σας πούμε δεν προσφέρονται για τις λιπόψυχες. Στις τάξεις μας υπάρχουν εκείνες που στράφηκαν στον μοναστικό βίο ευελπιστώντας να συνδράμουν τους ανθρώπους. Υπάρχουν κι εκείνες που επέλεξαν αυτή τη ζωή ελπίζοντας να ξεφύγουν από τον έξω κόσμο. Κι ακόμη, υπάρχουν περιπτώσεις που έρχονται ενάντια στη βούλησή τους, χωρίς να αισθάνονται την παραμικρή κλίση προς αυτό το είδος ζωής». Καθώς άρθρωνε εκείνα τα λόγια, έστρεψε τα σκούρα, φωτεινά μάτια της πάνω στη Βαλεντίν, η οποία έγινε κατακόκκινη.

«Ανεξαρτήτως του πώς και γιατί βρεθήκατε εδώ, τα πράγματα από σήμερα αλλάζουν τελείως. Στην πορεία του ταξιδιού μας, η αδελφή Σαρλότ και εγώ διασχίσαμε ολόκληρη τη χώρα, περάσαμε από το Παρίσι αλλά και από κάθε χωριουδάκι ενδιαμέσα. Δεν αντικρίσαμε απλώς εικόνες πείνας, αλλά λιμού. Άνθρωποι αγανακτισμένοι κατέκλυζαν τους δρόμους γυρεύοντας ψωμί. Αντικρίσαμε σκληρές ανείπωτης

σκληρότητας· γυναίκες να κυκλοφορούν στους δρόμους κραδαίνοντας κεφάλια καρφωμένα σε παλούκια. Καταγράφονται βιασμοί, κι ακόμη χειρότερα πράγματα. Μικρά παιδιά δολοφονούνται, άνθρωποι βασανίζονται σε πλατείες, κατακρεουργούνται από τον εξαγριωμένο όχλο...» Οι καλόγριες είχαν πάψει να σωπαίνουν. Οι φωνές τους ακούγονταν ανήσυχες, καθώς η Αλεξαντρίν συνέχιζε τη φρικιαστική μαρτυρία της.

Η Μιρέιγ έβρισκε παράξενο το γεγονός πως μια γυναίκα ταγμένη στον Θεό ήταν ικανή να περιγράφει τέτοιες σκηνές δίχως να λυγίζει. Πράγματι, η φωνή της δεν αλλοιώθηκε ούτε στιγμή, διατηρούσε τον ψύχραιμο τόνο της, σε κανένα σημείο της αφήγησης δεν παραδόθηκε στο τρέμουλο. Η Μιρέιγ έριξε μια κλεφτή ματιά στη Βαλεντίν, η οποία είχε γουρλώσει τα μάτια της και παρακολουθούσε εντυπωσιασμένη. Η Αλεξαντρίν ντε Φορμπέν έκανε μια παύση, μέχρι να καταλαγιάσει κάπως η αναστάτωση, και κατόπιν συνέχισε.

«Πλέον έχουμε Απρίλιο. Τον περασμένο Οκτώβριο, ένας εξαγριωμένος όχλος απήγαγε τον βασιλιά και τη βασίλισσα από τις Βερσαλλίες, υποχρεώνοντάς τους να εγκατασταθούν στα Ανάκτορα του Κεραμικού, στο Παρίσι, όπου φυλακίστηκαν. Ο βασιλιάς υποχρεώθηκε να υπογράψει ένα έγγραφο, τη «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», με το οποίο δηλώνεται πως όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι. Ουσιαστικά, η Εθνοσυνέλευση είναι εκείνη που ελέγχει την κυβέρνηση, ο βασιλιάς είναι ανήμπορος να παρέμβει. Η χώρα μας έχει ξεφύγει από το στάδιο της επανάστασης. Έχουμε περάσει σε μια κατάσταση πλήρους αναρχίας. Και σαν να μην έφτανε αυτό, η Εθνοσυνέλευση διαπίστωσε πως στα θησαυροφυλάκια του κράτους δεν υπάρχει ίχνος χρυσού· ο βασιλιάς οδήγησε το κράτος στη χρεοκοπία. Στο Παρίσι ακούγεται πως η νέα χρονιά δεν πρόκειται να τον βρει ζωντανό».

Ένα κύμα ταραχής διέτρεξε τις καθισμένες καλόγριες, και το δωμάτιο κατακλύστηκε από ανήσυχους ψιθύρους. Η Μιρέιγ έσφιγγε ελαφρά την παλάμη της Βαλεντίν, καθώς οι δυο τους άκουγαν την αδελφή Αλεξαντρίν. Οι γυναίκες που βρίσκονταν συγκεντρωμένες σε αυτό το δωμάτιο άκουγαν πρώτη φορά τέτοιες σκέψεις να διατυπώνονται ανοιχτά, και τους ήταν αδύνατον να συλλάβουν αυτές τις καταστάσεις. Βασανιστήρια, αναρχία, βασιλοκτονία. Πώς ήταν ποτέ δυνατόν;

Η ηγουμένη χτύπησε κοφτά την παλάμη της πάνω στο τραπέζι μερικές φορές, προκειμένου να τις επαναφέρει στην τάξη, οπότε οι κα-

λόγριες σώπασαν. Τότε, η Αλεξαντρίν κάθισε στη θέση της, έτσι που μονάχα η αδελφή Σαρλότ έστεκε όρθια πίσω από το τραπέζι. Η φωνή της ακούστηκε δυνατή και αποφασιστική.

«Στην Εθνοσυνέλευση μετέχει ένας άντρας απερίγραπτα μοχθηρός. Ένας άνθρωπος διψασμένος για εξουσία, κι ως συστήνεται ως μέλος του ιερατείου. Ο άντρας αυτός είναι ο επίσκοπος της Οτέν. Στους κόλπους της Εκκλησίας της Ρώμης, θεωρούν ότι πρόκειται για την ενσάρκωση του Σατανά. Λέγεται πως γεννήθηκε έχοντας οπλή διχαλωτή, το σημάδι του Σατανά, ότι πίνει το αίμα μικρών παιδιών προκειμένου να διατηρεί όψη νεανική και ότι συμμετέχει σε σατανιστικές τελετές. Τον Οκτώβριο, ο επίσκοπος αυτός πρότεινε στην Εθνοσυνέλευση να προχωρήσει το Κράτος σε δήμευση του συνόλου της εκκλησιαστικής περιουσίας. Τη δεύτερη ημέρα του Νοεμβρίου, το Νομοσχέδιο Εθνικοποίησης που εκείνος συνέταξε παρουσιάστηκε ενώπιον της Εθνοσυνέλευσης με εισηγητή τον σπουδαίο πολιτικό Μιραμπό, και υπερψηφίστηκε. Τη δέκατη τρίτη ημέρα του Φεβρουαρίου ξεκίνησε η κατάσχεση. Όποιο μέλος του ιερατείου επιχείρησε να αντισταθεί, συνελήφθη και φυλακίστηκε. Τη δέκατη έκτη ημέρα του Φεβρουαρίου, ο επίσκοπος της Οτέν εξελέγη πρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης. Πλέον, τίποτε δεν μπορεί να σταθεί εμπόδιο στα σχέδιά του».

Οι καλόγριες ήταν ήδη κάτι περισσότερο από ανάστατες καθώς αναφωνούσαν, φοβισμένες και αγανακτισμένες, όμως η φωνή της Σαρλότ κάλυπτε τον ορυμαγδό.

«Πολύ πριν παρουσιάσει το Νομοσχέδιο Εθνικοποίησης, ο επίσκοπος της Οτέν είχε ζητήσει να συγκεντρωθούν πληροφορίες σχετικά με την περιουσία της Εκκλησίας στη Γαλλία. Παρότι το νομοσχέδιο προβλέπει πως αρχικά θα στραφούν στους ιερείς, και ότι οι μοναχές θα απαλλαγούν, γνωρίζουμε ότι ο επίσκοπος έχει στρέψει το βλέμμα του στο Αβαείο του Μονγκλάν. Στο αβαείο έχει επικεντρωθεί μεγάλο μέρος των ερευνών του. Κι ο λόγος που σπεύσαμε εδώ ήταν για να σας προειδοποιήσουμε. Ο θησαυρός του Μονγκλάν σε *καμία απολύτως* περίπτωση δεν πρέπει να πέσει στα χέρια του».

Η ηγουμένη σηκώθηκε και ακούμπησε την παλάμη της πάνω στον δυνατό ώμο της Σαρλότ Κορντέ. Έστρεψε το βλέμμα της προς τις παραταγμένες μαυροντυμένες καλόγριες, που οι κολλαριστές καλύπτρες τους θύμιζαν σμήνος γλάρων, όπως σάλευναν μπροστά της, και χαμογέλασε.

Αυτό ήταν το ποίμνιό της, για το οποίο τόσα χρόνια μεριμνούσε, και το οποίο ενδεχομένως να μην αντίκριζε ποτέ ξανά στη ζωή της, από τη στιγμή που θα τους αποκάλυπτε αυτά που τώρα ήταν υποχρεωμένη να πει.

«Πλέον, έχετε εξίσου σαφή εικόνα της κατάστασης με εμένα», είπε η ηγουμένη. «Παρότι γνώριζα εδώ και πολλούς μήνες τη δεινή μας θέση, δεν θέλησα να σας ταράξω προτού καταλήξω στην πορεία που θα ακολουθήσουμε. Στη διάρκεια του ταξιδιού τους, ανταποκρινόμενες στο κάλεσμά μου, οι αδελφές μας από την Καν επιβεβαίωσαν τους χειρότερους φόβους μου». Εντωμεταξύ, μια νεκρική σιγή είχε απλωθεί στο δωμάτιο. Δεν ακουγόταν το παραμικρό, πέρα από τη φωνή της ηγουμένης.

«Είμαι μια γυναίκα ηλικιωμένη, που ίσως κληθεί να συναντήσει τον Δημιουργό της νωρίτερα από ό,τι φαντάζεται. Οι όρκοι που έδωσα όταν τάχθηκα στην υπηρεσία αυτής της μονής δεν ήταν αποκλειστικά όρκοι απέναντι στον Χριστό. Πριν από σχεδόν σαράντα χρόνια, όταν εκλέχθηκα ηγουμένη του Μονγκλάν, έδωσα όρκο να φυλάξω ένα μυστικό, να το προστατεύσω με την ίδια μου τη ζωή, εφόσον χρειαστεί. Τώρα, έφτασε η στιγμή να τηρήσω εκείνο τον όρκο. Όμως, προκειμένου να το κάνω αυτό, είμαι υποχρεωμένη να φανερώσω ένα μέρος του μυστικού στην καθεμιά σας, και να σας εξορκίσω να το διαφυλάξετε. Η ιστορία που έχω να σας πω είναι μεγάλη, και θα ζητήσω την υπομονή σας, αν αποδειχτώ αργή αφηγήτρια. Όταν θα έχω ολοκληρώσει, θα γνωρίζετε για ποιο λόγο η καθεμιά μας οφείλει να κάνει αυτό που απαιτείται».

Η ηγουμένη έκανε μια παύση, προκειμένου να πει μια γουλιά νερό από ένα ασημένιο κύπελλο που έστεκε μπροστά της στο τραπέζι. Συνέχισε, λέγοντας:

«Σήμερα είναι η τέταρτη ημέρα του Απριλίου του Σωτηρίου Έτους 1790. Η ιστορία μου ξεκινά μια άλλη 4η Απριλίου, πριν από πολλά χρόνια. Μου την εξιστόρησε η προκάτοχός μου, ακριβώς όπως την εξιστορούσε η κάθε ηγουμένη στη διάδοχό της, ανήμερα της ανάληψης των καθηκόντων της, από τον καιρό που δημιουργήθηκε αυτό το αβαείο. Και τώρα, την αφηγούμαι εγώ σε εσάς...»

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΣ

Την τέταρτη ημέρα του Απριλίου του έτους 782, πραγματοποιήθηκε μια θαυμάσια γιορτή στο Ανάκτορο του Άαχεν, προκειμένου να τιμηθούν τα τεσσαρακοστά γενέθλια του σπουδαίου βασιλιά Καρλομάγνου. Είχε

προσκαλέσει όλους τους ευγενείς της αυτοκρατορίας του. Η κεντρική αυλή με τον ψηφιδωτό θόλο της και τις κυκλικές σκάλες με τους διαδοχικούς εξώστες κατακλυζόταν από εισαγόμενους φοίνικες και γιrolάντες από λουλούδια. Άρπες και λαγούτα ηχούσαν στις ευρύχωρες σάλες, ανάμεσα σε χρυσά και ασημένια φανάρια. Οι αυλικοί, ντυμένοι στα πορφυρέα, τα άλικά και τα χρυσά, περιδιάβαιναν τους παραμυθένιους χώρους όπου έδιναν παράσταση αμέτρητοι ταχυδακτυλουργοί, γελωτοποιοί και κλοπαίχτες. Άγριες αρκούδες, λιοντάρια, καμηλοπαρδάλεις και κλουβιά με περισσότερα είχαν μεταφερθεί στο προαύλιο. Επί εβδομάδες ολόκληρες επικρατούσε ευθυμία, σε αναμονή των γενεθλίων του βασιλιά.

Αποκορύφωμα της γιορτής ήταν η ημέρα των γενεθλίων. Το πρωί της ημέρας αυτής ο βασιλιάς εμφανίστηκε στην κεντρική αυλή, περιτριγυρισμένος από τα δεκαοκτώ παιδιά του, τη βασίλισσά του και τους ευνοούμενους αυλικούς του. Ο Καρλομάγνος ήταν εξαιρετικά ψηλός, λεπτός, με την όμορφη κορμοστασιά καβαλάρη και κολυμβητή. Η επιδερμίδα του ήταν μαυρισμένη, τα μαλλιά και το μoustάκι του ξάνθαιναν στον ήλιο. Είχε πράγματι την όψη του πρώτου πολεμιστή και ηγεμόνα του σπουδαιότερου βασιλείου στον κόσμο. Ντυμένος με έναν απλό μάλλινο χιτώνα και ένα εφαρμοστό πανωφόρι από ερμίνα, ζωσμένος όπως πάντα με το ξίφος του, διέσχισε την αυλή, χαιρετώντας έναν προς έναν τους υπηκόους του, προσκαλώντας τους να απολαύσουν τα πολυτελή κεράσματα που είχαν τοποθετηθεί πάνω σε βαρυφορτωμένους δίσκους ολόγυρα στον χώρο.

Ο βασιλιάς είχε προετοιμάσει κάτι το ιδιαίτερο για τη συγκεκριμένη ημέρα. Καθώς ήταν άριστος γνώστης της στρατηγικής στο πεδίο της μάχης, έτρεφε μεγάλη αδυναμία σε ένα παιχνίδι. Γνωστό και ως το παιχνίδι του πολέμου, το παιχνίδι των βασιλέων, ήταν μια παρτίδα σκάκι. Εκείνη την ημέρα, ανήμερα των τεσσαρακοστών γενεθλίων του, ο Καρλομάγνος σκόπευε να αναμετρηθεί με τον ικανότερο σκακιστή του βασιλείου του, έναν στρατιωτικό που ήταν γνωστός ως Γκαρέν ο Φράγκος.

Ο Γκαρέν έκανε την εμφάνισή του στην αυλή υπό ηχηρά σαλπίσματα. Προπορεύονταν ακροβάτες που έκαναν νούμερα, ενώ νεαρές γυναίκες έστρωναν το διάβα του με βάγια και ροδοπέταλα. Ο Γκαρέν ήταν ένας λιγνός, ωχρός νεαρός άντρας, με όψη σοβαρή και μάτια γκριζά, στρατιώτης στον στρατό της Δύσης. Γονάτισε μόλις σηκώθηκε ο βασιλιάς για να τον υποδεχτεί.

Η σκακιέρα μεταφέρθηκε στη μεγάλη σάλα φορτωμένη στους ώμους οκτώ μαύρων υπηρετών, που ήταν ντυμένοι με μαυριτανικές λιβρέες. Οι άντρες αυτοί, μαζί με τη σκακιέρα που μετέφεραν, είχαν σταλεί ως δώρο από τον Ιμπν αλ Αραμπί, τον μουσουλμάνο κυβερνήτη της Βαρκελώνης, ως ευχαριστία για τη βοήθεια που του είχε παράσχει ο βασιλιάς απέναντι στους Βάσκους των Πυρηναίων πριν από τέσσερα χρόνια. Στη διάρκεια της υποχώρησης από αυτή την περίφημη μάχη, στο Πέρασμα του Ρονθεςβάγιες, στη Ναβάρα, σκοτώθηκε ο αγαπημένος του πολεμιστής, ο Ορλάνδος, ήρωας του επικού *Ασματος του Ρολάνδου*. Εξαιτίας εκείνου του στενάχωρου συνειρμού, ο βασιλιάς ποτέ δεν είχε χρησιμοποιήσει εκείνη τη σκακιέρα, ούτε και την παρουσίαζε στους υπηκόους του.

Οι πάντες στην αυλή θαύμασαν την έξοχη σκακιέρα, καθώς τοποθετούνταν πάνω σε ένα τραπέζι στον χώρο. Παρότι ήταν έργο Αράβων αριστοτεχνών, τα κομμάτια μαρτυρούσαν ινδικές και αραβικές καταβολές. Γι' αυτό κάποιοι πίστευαν πως το παιχνίδι αυτό παιζόταν στην Ινδία περισσότερο από τετρακόσια χρόνια πριν από τη γέννηση του Χριστού και πως έφτασε στην Αραβία μέσω της Περσίας στη διάρκεια της κατάκτησης της χώρας αυτής από τους Άραβες, το έτος 640 μ.Χ.

Η σκακιέρα, καμωμένη εξ ολοκλήρου από ασημί και χρυσό, είχε διαστάσεις ένα μέτρο επί ένα. Τα κομμάτια, φτιαγμένα από λεπτότατα νήματα πολύτιμων μετάλλων, ήταν στολισμένα με ζαφείρια, διαμάντια και σμαράγδια, άκοπα αλλά στιλβωμένα και λειασμένα, ορισμένα εξ αυτών μεγάλα ίσαμε αυγά ορτυκιών. Έτσι όπως γυάλιζαν και λαμπύριζαν στο φως των φαναριών που κατέκλυζαν την αυλή, έμοιαζαν να διαχέουν ένα φως εσωτερικό, το οποίο μάγευε όποιον τα αντίκριζε.

Το κομμάτι που ονομαζόταν Σαχ, ή αλλιώς Βασιλιάς, είχε ύψος δεκαπέντε εκατοστά και απεικόνιζε έναν εστεμμένο άντρα καβάλα στη ράχη ενός ελέφαντα. Η Βασίλισσα, ή αλλιώς Φερζ, ήταν καθισμένη πάνω σε ένα ανάκλιτρο σκεπασμένο με ένα ριχτάρι, κεντημένο με πετράδια. Οι Αξιωματικοί ήταν ελέφαντες, με σέλες καρφωμένες με σπάνια πετράδια· οι Ίπποι ήταν περήφανα αραβικά άτια. Οι Πύργοι ονομάζονταν Ρουχ, από την αραβική λέξη που σημαίνει «άρμα», και αποδίδονταν με τη μορφή μεγαλόσωμων καμηλών, στις ράχες των οποίων έστεκαν καθίσματα πελώρια σαν πύργοι. Οι στρατιώτες, ή αλλιώς τα πιόνια, όπως ονομάζονται πλέον, ήταν ταπεινοί πεζικάριοι, με

ύψος επτά εκατοστά, κι είχαν μικρά πετράδια για μάτια και πολύτιμους λίθους που στραφάλιζαν στις λαβές των σπαθιών τους.

Ο Καρλομάγνος και ο Γκαρέν πλησίασαν τη σκακιέρα και πήραν θέσεις αντικριστά. Κατόπιν ο βασιλιάς, υψώνοντας την παλάμη του, είπε κάποια λόγια που άφησαν εμβρόντητους όσους τον γνώριζαν καλά.

«Προτείνω ένα στοίχημα», είπε με αλλόκοτη φωνή. Ο Κάρολος δεν συνήθιζε τα στοιχήματα. Οι αυλικοί κοιτάχτηκαν ανήσυχοι.

«Εφόσον ο πολεμιστής μου, ο Γκαρέν, κατορθώσει να με νικήσει, του παραχωρώ τα εδάφη του βασιλείου μου που εκτείνονται από το Άαχεν μέχρι τα Βασικικά Πυρηναία, και τη μεγαλύτερη κόρη μου για σύζυγό του. Εφόσον χάσει, θα αποκεφαλιστεί σε αυτήν εδώ την αυλή, με το φως της αυγής».

Στην αυλή επικράτησε αναστάτωση. Ήταν γνωστό πως ο βασιλιάς αγαπούσε τόσο πολύ τις θυγατέρες του, ώστε τις είχε ικετέψει να μην παντρευτούν ενόσω εκείνος βρισκόταν στη ζωή.

Ο πλέον στενός φίλος του βασιλιά, ο Δούκας της Βουργουνδίας, τον άρπαξε από το μπράτσο και τον πήρε κατά μέρος. «Τι σόι στοίχημα είναι αυτό;» ψιθύρισε. «Αυτό που πρότεινες πιότερο θα ταίριαζε σε πιωμένο βάρβαρο!»

Ο Κάρολος κάθισε στο τραπέζι. Έμοιαζε να βρίσκεται σε κατάσταση ζάλης. Ο δούκας είχε σαστίσει. Ακόμη και ο Γκαρέν έδειχνε μπερδεμένος. Κοίταξε στα μάτια τον δούκα, κι έπειτα, δίχως να πει λέξη, πήρε θέση μπροστά στη σκακιέρα, αποδεχόμενος το στοίχημα. Διάλεξαν χρώμα, κι η τύχη τα έφερε ώστε ο Γκαρέν να πάρει τα λευκά, εξασφαλίζοντας έτσι το πλεονέκτημα της πρώτης κίνησης. Η παρτίδα ξεκίνησε.

Ενδεχομένως να ήταν η ένταση της όλης κατάστασης, πάντως δημιουργούνταν η εντύπωση, καθώς η παρτίδα εξελισσόταν, πως οι δύο παίκτες μετακινούσαν τα κομμάτια τους με μια δύναμη κι ακρίβεια που υπερέβαινε τα όρια μιας κοινής παρτίδας, λες και ένα άλλο, αόρατο χέρι αιωρούνταν πάνω από τη σκακιέρα. Υπήρξαν φορές που νόμιζε κανείς πως τα κομμάτια εκτελούσαν τις κινήσεις αυτόβουλα. Την ίδια ώρα οι παίκτες παρέμεναν σιωπηλοί και ωχροί, ενώ οι αυλικοί έστεκαν ολόγυρά τους σαν φαντάσματα.

Έπειτα από σχεδόν μία ώρα παιχνιδιού, ο Δούκας της Βουργουνδίας παρατήρησε ότι ο βασιλιάς φερόταν περίεργα. Το μέτωπό του ήταν ζαρωμένο, έμοιαζε απρόσεκτος και αφηρημένος. Ταυτόχρονα, ο

Γκαρέν εκδήλωνε μια ασυνήθιστη ανησυχία, οι κινήσεις του ήταν κοφτές κι απότομες, ενώ στο μέτωπό του σχηματίζονταν στάλες κρύου ιδρώτα. Τα μάτια και των δύο αντρών ήταν καρφωμένα πάνω στη σκακιέρα, σαν να ήταν ανήμποροι να αποστρέψουν το βλέμμα τους.

Έξαφνα ο Κάρολος πετάχτηκε όρθιος, βάζοντας μια φωνή, οπότε αναποδογύρισε τη σκακιέρα και γκρέμισε τα κομμάτια στο πάτωμα. Οι αυλικοί βάλθηκαν να υποχωρούν, ώστε να κάνουν χώρο. Ο βασιλιάς είχε παραδοθεί σε μια φοβερή και τρομερή κρίση, καθώς τραβούσε τα μαλλιά του και κοπανούσε το στήθος του σαν άγριο θηρίο. Ο Γκαρέν και ο Δούκας της Βουργουνδίας έσπευσαν στο πλευρό του, όμως τους έκανε πέρα. Χρειάστηκαν οι προσπάθειες έξι ευγενών προκειμένου να συγκρατηθεί ο βασιλιάς. Όταν με τα πολλά τον ακινητοποίησαν, εκείνος κοίταξε ολόγυρα, αλαφιασμένος, σαν να είχε μόλις ξυπνήσει από ύπνο βαθύ.

«Κύριέ μου», είπε σιγανά ο Γκαρέν, καθώς μάζευε από κάτω ένα κομμάτι και το παρέδιδε στον βασιλιά, «ίσως θα ήταν προτιμότερο να εγκαταλείψουμε την παρτίδα. Τα κομμάτια είναι όλα σκόρπια, και δεν μπορώ να θυμηθώ ούτε μία από τις κινήσεις που προηγήθηκαν. Άρχοντά μου, φοβάμαι ετούτη εδώ τη μαυριτανική σκακιέρα. Πιστεύω πως μέσα της φωλιάζει ένα πνεύμα πονηρό, που σε ανάγκασε να βάλεις το στοίχημα με αντίτιμο τη ζωή μου».

Ο Καρλομάγνος, που στο μεταξύ αναπαυόταν καθισμένος σε μια καρέκλα, έφερε αποκαμωμένος την παλάμη πάνω στο μέτωπό του, όμως δεν αποκρίθηκε.

«Γκαρέν», είπε επιφυλακτικά ο Δούκας της Βουργουνδίας, «το ξέρεις πως ο βασιλιάς δεν πιστεύει σε τέτοιες δεισιδαιμονίες, τις θεωρεί παγανιστικές και βάρβαρες. Έχει απαγορεύσει τη νεκρομαντεία και τη μελλοντολογία στην αυλή...»

Ο Καρλομάγνος τον διέκοψε, όμως η φωνή του ήταν αδύναμη, σαν να ήταν ο άνθρωπος ολότελα εξουθενωμένος. «Πώς θα μπορέσω να φέρω τη φώτιση του χριστιανισμού στην Ευρώπη, τη στιγμή που οι άντρες στον ίδιο μου τον στρατό πιστεύουν σε μαγανειές;»

«Η μαγεία αυτή εφαρμόζεται στην Αραβία και σε ολόκληρη την Ανατολή από τη χαραυγή του χρόνου», αποκρίθηκε ο Γκαρέν. «Εγώ δεν πιστεύω σε τέτοια πράγματα, ούτε και τα καταλαβαίνω. Όμως...» –κι εδώ ο Γκαρέν έσκυψε πάνω από τον βασιλιά και τον κοίταξε στα μάτια– «το νιώσατε κι εσείς».

«Με κατάρρωγε η φλόγα της οργής», ομολόγησε ο Καρλομάγνος. «Μου ήταν αδύνατον να ελέγξω τον εαυτό μου. Αισθανόμουν όπως νιώθει ο άνθρωπος λίγο πριν από τη μάχη, την ώρα της εφόδου. Εξήγηση δεν μπορώ να δώσω».

«Κι όμως, όλα τα πράγματα, σε ουρανό και γη, συμβαίνουν για κάποιο λόγο», ακούστηκε μια φωνή, πίσω από τον ώμο του Γκαρέν. Ο Καρλομάγνος στράφηκε προς τα εκεί και αντίκρισε έναν μαύρο Μαυριτανό, έναν από τους οκτώ που είχαν μεταφέρει τη σκακιέρα στο δωμάτιο. Ο βασιλιάς έκανε νόημα στον Μαυριτανό να συνεχίσει.

«Από το Ουατάρ, τη γενέτειρά μας, κατάγεται ένας αρχαίος λαός, οι Μπαντάουι, οι “κάτοικοι της ερήμου”. Για τους ανθρώπους αυτούς, το στοίχημα αίματος θεωρείται ότι πιο τιμημένο. Λέγεται πως μονάχα ένα στοίχημα αίματος είναι ικανό να σβήσει τη Χαμπ, εκείνη τη μαύρη σταγόνα στην καρδιά του ανθρώπου που αφαίρεσε ο αρχάγγελος Γαβριήλ από το στήθος του Μωάμεθ. Η Υψηλότητά σας έβαλε ένα στοίχημα αίματος πάνω από τη σκακιέρα, ένα στοίχημα από το οποίο κρινόταν η ζωή ενός ανθρώπου, κι αυτή είναι η ύψιστη μορφή δικαιοσύνης. Ο Μωάμεθ λέει πως “η Βασιλεία των Ουρανών ανέχεται την Κουφρ, την απιστία στο Ισλάμ, όμως δεν ανέχεται τη Ζουλμ, που είναι η αδικία”».

«Ένα στοίχημα αίματος είναι πάντοτε ένα στοίχημα σατανικό», αποκρίθηκε ο Καρλομάγνος. Ο Γκαρέν και ο Δούκας της Βουργουνδίας κοίταξαν τον βασιλιά, αιφνιδιασμένοι. Ο ίδιος ο βασιλιάς δεν ήταν που είχε προτείνει το στοίχημα, πριν από μόλις μία ώρα;

«Όχι!» είπε πεισματικά ο Μαυριτανός. «Μέσα από το στοίχημα αίματος μπορεί ο άνθρωπος να φτάσει στην Γκούτα, την επίγεια όαση που είναι ο Παράδεισος. Εφόσον βάλει κανείς ένα τέτοιο στοίχημα πάνω από τον πίνακα του Σατράντζ, το ίδιο το Σατράντζ είναι που εκτελεί το Σαρ!»

«Σατράντζ ονομάζουν οι Μαυριτανοί το σκάκι, κύριέ μου», είπε ο Γκαρέν.

«Και το “Σαρ”, τι είναι;» ρώτησε ο Καρλομάγνος, καθώς στεκόταν με αργές κινήσεις στα πόδια του. Φάνταζε γίγαντας, ανάμεσα στους υπόλοιπους.

«Είναι η εκδίκηση», αποκρίθηκε ο Μαυριτανός, ανέκφραστος. Υποκλίθηκε και υποχώρησε μπροστά στον βασιλιά.

«Θα παίξουμε ξανά», ανακοίνωσε ο βασιλιάς. «Αυτή τη φορά, χωρίς στοιχήματα. Παίζουμε για τη χαρά μιας απλής παρτίδας. Καμία αξία δεν έχουν αυτές οι αφελείς δεισιδαιμονίες, αυτές οι βαρβαρικές, παιδιαστικές δοξασίες». Οι αυλικοί βάλθηκαν να στήνουν και πάλι τη σκακιέρα. Μουρμουρητά ανακούφισης διέτρεχαν την αίθουσα. Ο Κάρολος στράφηκε στον Δούκα της Βουργουνδίας και τον έπιασε από το μπράτσο.

«Αλήθεια, έβαλα τέτοιο στοιχήμα;» ρώτησε χαμηλόφωνα.

Ο δούκας τον κοίταξε έκπληκτος. «Μα ναι, κύριέ μου», είπε. «Δεν το θυμάσαι;»

«Όχι», αποκρίθηκε θλιμμένα ο βασιλιάς.

Ο Καρλομάγνος και ο Γκαρέν κάθισαν για να παίξουν ξανά. Έπειτα από μια εκπληκτική αναμέτρηση, νικητής αναδείχτηκε ο Γκαρέν. Ο βασιλιάς του παραχώρησε την έκταση του Μονγκλάν στα Κάτω Πυρηναία και τον τίτλο του Γκαρέν του Μονγκλάν. Τόσο πολύ ευχαριστήθηκε ο βασιλιάς τις έξοχες σκακιστικές ικανότητες του Γκαρέν, ώστε προσφέρθηκε να του χτίσει ένα κάστρο, προκειμένου να προστατεύει τις εκτάσεις που είχε κερδίσει. Πολλά χρόνια αργότερα, ο βασιλιάς έστειλε ένα ξεχωριστό δώρο στον Γκαρέν, τη θαυμαστή σκακιέρα πάνω στην οποία είχαν παίξει την περίφημη παρτίδα τους. Έκτοτε, πήρε το όνομα Σκάκι του Μονγκλάν.

«Αυτή είναι η ιστορία του Αβαείου του Μονγκλάν», είπε η ηγουμένη, καθώς ολοκλήρωνε την αφήγησή της. Έστρεψε το βλέμμα της προς τις συγκεντρωμένες μοναχές. «Κι αυτό γιατί πολλά χρόνια αργότερα, όταν ο Γκαρέν του Μονγκλάν ήταν πλέον ασθενής και ετοιμοθάνατος, κληροδότησε στην Εκκλησία τα εδάφη του στο Μονγκλάν, το κάστρο που έμελλε να στεγαστεί το αβαείο μας, κι επίσης το περίφημο σκάκι, που φέρει το όνομα της περιοχής».

Η ηγουμένη έκανε μια σύντομη παύση, σαν να μην ήταν σίγουρη πώς να συνεχίσει. Κάποια στιγμή μίλησε ξανά.

«Όμως ο Γκαρέν ανέκαθεν πίστευε πως κάποια τρομερή κατάρρα βάραινε το Σκάκι του Μονγκλάν. Καιρό προτού περάσει στην κατοχή του, είχε ακούσει φήμες που ήθελαν μύρια όσα κακά να συνδέονται με αυτό. Λέγεται πως ο Καρλότος, ο ίδιος ο ανιψιός του Καρλομάγνου, δολοφονήθηκε στη διάρκεια μιας παρτίδας που παίχτηκε πάνω σε αυτή τη σκακιέρα. Κυκλοφορούσαν αλλόκοτες ιστορίες, αιματηρές και

βίαιες, ακόμη και στη διάρκεια πολέμων, στις οποίες εμπλεκόταν το συγκεκριμένο σκάκι.

»Οι οκτώ μαύροι Μαυριτανοί που είχαν μεταφέρει αρχικά το σκάκι από τη Βαρκελώνη στη φύλαξη του Καρλομάγνου ικέτεψαν τον βασιλιά να συνοδεύσουν τη σκακιέρα, όταν αυτή παραχωρήθηκε στο Μονγκλάν. Πράγματι, ο βασιλιάς το επέτρεψε. Λίγο καιρό αργότερα, ο Γκαρέν πληροφορήθηκε πως μυστήριες νυχτερινές τελετές πραγματοποιούνταν εντός του κάστρου, τελετουργικά στα οποία ήταν βέβαιος πως είχαν συμμετοχή οι Μαυριτανοί. Ο Γκαρέν κατέληξε να φοβάται το έπαθλό του ωσάν να ήταν εργαλείο του Διαβόλου. Έβαλε και έθαψαν το σκάκι στους χώρους του κάστρου και ζήτησε από τον Καρλομάγνο να δέσει με κατάρα τα τείχη, ώστε να μην απομακρυνθεί ποτέ από εκεί η σκακιέρα. Ο βασιλιάς θεώρησε το αίτημα φαιδρό, όμως ανταποκρίθηκε στην επιθυμία του Γκαρέν με τον δικό του τρόπο, και κάπως έτσι φτάσαμε να έχουμε τη γνωστή επιγραφή πάνω από τις πύλες μας».

Η ηγουμένη σταμάτησε και, καθώς έδειχνε αποκαωμένη και ωχρή, έκανε να πιάσει την καρδέκλα πίσω της. Η Αλεξαντρίν σηκώθηκε και βοήθησε την ηγουμένη να καθίσει.

«Και τι απέγινε το Σκάκι του Μονγκλάν, σεβάσμια μητέρα;» ρώτησε μια από τις πρεσβύτερες μοναχές, που καθόταν στην πρώτη σειρά.

Η ηγουμένη χαμογέλασε. «Σας είπα ήδη πως οι ζωές μας διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο εφόσον παραμείνουμε σε αυτό το αβαείο. Σας είπα για τους στρατιώτες της Γαλλίας που γυρεύουν να κατασχέσουν τους θησαυρούς της Εκκλησίας και μάλιστα, τώρα που μιλάμε, αυτή την αποστολή εκτελούν. Σας είπα επίσης πως ένας θησαυρός μεγάλης αξίας κι ενδεχομένως μεγάλης κακίας ενταφιάστηκε κάποτε εντός των τειχών αυτού εδώ του αβαείου. Επομένως, καμιά σας δεν θα πρέπει να εκπλαγεί αν σας αποκαλύψω ότι το μυστικό που ορκίστηκα να φυλάξω όταν ανέλαβα το αξίωμά μου ήταν το μυστικό του Σκακιού του Μονγκλάν. Παραμένει θαμμένο εντός των τειχών, κάτω από το πάτωμα αυτού εδώ του δωματίου, και μονάχα εγώ γνωρίζω την ακριβή τοποθεσία του κάθε κομματιού. Αποστολή μας, κόρες μου, είναι να απομακρύνουμε αυτό το όργανο του κακού, να το διασκορπίσουμε όσο μακρύτερα γίνεται, ώστε να μην πέσει ξανά ολόκληρο στα χέρια του όποιου ισχυρού το γυρέψει. Κι αυτό γιατί κρύβει μέσα του μια δύναμη η οποία υπερβαίνει τον νόμο της φύσης και την αντίληψη του ανθρώπου.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΚΑΘΡΙΝ ΝΕΒΙΛ

Η Κάθριν Νέβιλ, γεννημένη το 1945, είναι Αμερικανίδα συγγραφέας, γνωστή κυρίως για τα συναρπαστικά της μυθιστορήματα *Οκτώ*, *Το Στοιχείο* και *Ο Μαγικός Κύκλος*.

Η Νέβιλ γεννήθηκε στις μεσοδυτικές πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών και περνούσε τα καλοκαίρια και τις διακοπές της στα Βραχώδη Όρη και στις βορειοδυτικές ακτές του Ειρηνικού. Εκεί, άκουγε γοητευμένη τις ιστορίες που αφηγούνταν καουμπόηδες, μεταλλωρύχοι, ξυλοκόποι και ταξιδιώτες στα ποταμόπλοια που έπλεαν στον Μισισσιπή, ιθαγενείς Ινδιάνοι καθώς και οι θρυλικοί Ορεσίβιοι των Βραχωδών Ορέων. Οι ιστορίες αυτές την ενέπνευσαν από νωρίς να ζήσει περιπέτειες και να φτάσει μια μέρα να αφηγηθεί τις δικές της ιστορίες. Όμως, η επιθυμία αυτή θα καθυστερούσε να πραγματοποιηθεί για αρκετό καιρό.

Καθώς μεγάλωνε, η Νέβιλ δυσανασχετούσε όταν αναγκαζόταν να κάθεται σε πνιγνρές σχολικές αίθουσες, να παρακολουθεί διαλέξεις και να γράφει διαγωνίσματα. Προτιμούσε να βρίσκεται στην ύπαιθρο και να σκαρφαλώνει στα δέντρα. Αντί να διαβάξει τα βαρετά κείμενα που περιλαμβάνονταν στη διδακτέα ύλη της ιστορίας, της γεωγραφίας και της κοινωνιολογίας, δραπέτευε μέσα από έπη όπως η *Οδύσσεια* και η *Αργοναυτική Εκστρατεία*, μέσα από συναρπαστικές περιπέτειες, όπως τα πειρατικά μυθιστορήματα του Ραφαέλ Σαμπατίνι, το *Σκαρამούς*, *Το Γεράκι της Θάλασσας* και το *Καπετάν Μπλαντ*, καθώς και τα μυθιστορήματα επιστημονικής φαντασίας του Ιουλίου Βερν, κλασικές περιπέτειες όπως το *20.000 Λεύγες Κάτω από τη Θάλασσα* και *Ο Γύρος του Κόσμου σε 80 Ημέρες*. Στα δεκαέξι της, παρακολούθησε την ταινία που άλλαξε τη ζωή της: *Ο Λόρενς της Αραβίας*. Η ταινία αυτή ενθουσίασε τη Νέβιλ περισσότερο από όσο όλες εκείνες οι άλλες φανταστικές ιστορίες μαζί και της ενέπνευσε τη λαχτάρα να ζήσει μια μέρα σε μια ξένη χώρα, μακρινή και αλλόκοτη.

Στα σχολικά και τα φοιτητικά της χρόνια, η Νέβιλ έβγαζε κάποια

χρήματα σκισάροντας και ζωγραφίζοντας τα άλογα, τους σκύλους και τα εγγόνια των ανθρώπων που την προσλάμβαναν, διδάσκοντας παράλληλα καλλιτεχνικά. Αργότερα, σε εποχές οικονομικής άνθησης αλλά και ξαφνικών κραχ, στράφηκε στο μόντελινγκ προκειμένου να βιοπορίζεται. Έτσι, όχι μόνο έκανε νέες γνωριμίες με ενδιαφέροντες ανθρώπους, αλλά είχε και την ευκαιρία να συνεργαστεί με ικανότατους φωτογράφους και να μάθει την τέχνη της φωτογραφίας. Τελικά, αποταμίευσε αρκετά χρήματα ώστε να αγοράσει μια Nikon F και ένα σετ φακών, οπότε άρχισε να φωτογραφίζει τους πάντες και τα πάντα.

Αποφοιτώντας από το κολέγιο, η Νέβιλ διαπίστωσε πως οι ευκαιρίες εργασίας για τις γυναίκες ήταν περιορισμένες. Αφού πρώτα αναζήτησε εργασία σε διάφορες πόλεις, αποφάσισε να συμμετάσχει στις παναμερικανικές εξετάσεις για ένα νέο γνωστικό πεδίο, την επεξεργασία δεδομένων, όπου και κατατάχτηκε στο κορυφαίο ένα τοις εκατό πανεθνικά. Έτσι εξασφάλισε μια θέση εργασίας στη Νέα Υόρκη, στην IBM, στον τομέα Μεταφορών και Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, αυτοματοποιώντας διαδικασίες για πελάτες όπως η Κον Έντισον και οι Σιδηρόδρομοι του Λονγκ Άιλαντ. Έβλεπε με θαυμασμό τους πρωτοπόρους του χώρου, ανθρώπους όπως ο ναύαρχος Γκρέις Χόπερ και ο Άλαν Τούρινγκ, και στην πορεία ανακάλυψε το πάθος της για τη δημιουργία και το σπάσιμο κωδίκων. Αυτό αποτέλεσε και την έμπνευση για το πρώτο της μυθιστόρημα, *Το Στοίχημα*, το οποίο έμελλε να ολοκληρώσει σχεδόν είκοσι χρόνια αργότερα.

Οι τεχνικές που χρησιμοποιούσε η Νέβιλ για τον σχεδιασμό αυτών των μεγάλων, σύνθετων υπολογιστικών συστημάτων αργότερα θα αποδεικνύονταν ζωτικής σημασίας για τη διαχείριση σύνθετων θεματικών, περίτεχνων πλοκών και μεγάλου αριθμού χαρακτήρων στα μυθιστορήματά της. Όμως η συγγραφή δεν ήταν για τη Νέβιλ κάτι τόσο απλό και φυσικό όπως το σχέδιο και η ζωγραφική, και ήξερε πως της χρειαζόταν μια καινοτόμα δομή για το είδος της συγγραφής που την ενδιέφερε: εκτενή, πολυεπίπεδα μυθιστορήματα, στο πλαίσιο των οποίων θα ξεδιπλώνονταν και θα συνδυάζονταν διαφορετικές ιστορίες. Ευτυχώς, ένας συνάδελφός της σε κάποιο κέντρο επεξεργασίας δεδομένων την έφερε σε επαφή με το έργο μαύρων συγγραφέων, οι οποίοι δημιουργούσαν ένα νέο λογοτεχνικό είδος, βασισμένο στις τεχνικές της προφορικής αφήγησης, που μπορούσε να αποτυπώσει τη σοφία ενός ολό-

κληρου πολιτισμού. Η Νέβιλ πήρε άδεια για έναν χρόνο, προκειμένου να μελετήσει την αφρικανική λογοτεχνία στο πλαίσιο ενός μεταπτυχιακού προγράμματος, εστιάζοντας στο έργο των Τσίνουα Ατσέμπε, Βόλε Σογίνκα και Έιμος Τουτουόλα.

Όμως το λογοτεχνικό διάλειμμα της Νέβιλ αποδείχτηκε βραχύβιο, καθώς έπρεπε να επιστρέψει στην εργασία της. Έπειτα από έναν χρόνο ρουτίνας, για λογαριασμό διεθνούς εταιρείας παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, όπου σχεδίασε υπολογιστικά συστήματα για διάφορους τομείς, αισθάνθηκε έτοιμη να παραιτηθεί. Αλλά την ίδια ημέρα που σκόπευε να υποβάλει την παραίτησή της, ένας από τους συνιδιοκτήτες της εταιρείας της ανακοίνωσε πως είχε προκύψει ένα νέο έργο, στην Αλγερία, για λογαριασμό ενός μικρού πετρελαϊκού συνεταιρισμού κρατών που άκουγε στο όνομα ΟΠΕΚ. «Θα πάω», είπε η Νέβιλ.

Έτσι βρέθηκε στη Βόρεια Αφρική, λίγους μόλις μήνες πριν επιβληθεί από τον ΟΠΕΚ πετρελαϊκό εμπάργκο, γεγονός το οποίο έμελλε να αλλάξει άρδην την πορεία της σχέσης Ανατολής και Δύσης και να φέρει στο φως την ιστορία των Αράβων, του Ισλάμ, της παραγωγής ενέργειας και του πετρελαίου. Η ομάδα διεθνών συμβούλων στην οποία μετείχε η Νέβιλ έδινε απευθείας αναφορά στο αλγερινό Υπουργείο Βιομηχανίας και Ενέργειας, κι αυτό της προσέφερε τη δυνατότητα να παρακολουθήσει την εξέλιξη των γεγονότων, όπως θα έλεγε αργότερα, «σαν το σκουλήκι μέσα από το μήλο». Καθώς η Αλγερία γιόρταζε την επέτειο των δέκα χρόνων της επανάστασης απέναντι στη Γαλλία, οι άνθρωποι εστίαζαν στα αιτήματα της ελευθερίας και της ισότητας. Αυτό υπενθύμισε στη Νέβιλ τη Γαλλική Επανάσταση, η οποία οδήγησε όχι μόνο στην πτώση της μοναρχίας, αλλά και της μπουρζουαζίας, παραδίδοντας τα ηνία της εξουσίας σε άλλα χέρια. Η Νέβιλ είχε την αίσθηση πως βρισκόταν σε εξέλιξη μια γιγαντιαία παρτίδα σκάκι, με τον πλανήτη να αποτελεί τη σκακιέρα, καθώς προέκυψε μια απρόσμενη κίνηση. Η εμπειρία αυτή την ενέπνευσε να γράψει το πρώτο δημοσιευμένο μυθιστόρημά της, το *Οκτώ*, μια ιστορία που αναφέρεται σε ένα μυθικό, καταστόλιστο σκάκι, το οποίο ανήκε κάποτε στον Καρλομάγνο και παρέμεινε θαμμένο σε ένα αβαείο για χίλια χρόνια. Στη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης, όταν οι στρατιώτες λεηλατούσαν αβαεία και μονές, οι μοναχές του αβαείου ξέθαψαν τα κομμάτια του σκακιού και τα σκόρπισαν σε ολόκληρο τον κόσμο. Από την επανα-

στατική δεκαετία του 1790 μέχρι το πετρελαϊκό εμπόργκο του ΟΠΕΚ τη δεκαετία του 1970, άνθρωποι διαψασμένοι για εξουσία αναζητούν το θαυμαστό αυτό σκάκι, καθώς περιέχει μια σκοτεινή, μυστηριώδη δύναμη. Ιστορικά πρόσωπα, όπως ο Ναπολέοντας, ο Βολταίρος και η Μεγάλη Αικατερίνη επιδίδονται σε έναν αγώνα δρόμου απέναντι σε μυθιστορηματικούς χαρακτήρες, στο πλαίσιο μιας παρτίδας σκάκι διάρκειας διακοσίων ετών, η οποία αποτελεί τον κεντρικό άξονα της πλοκής του βιβλίου.

Με την επιστροφή της στην Αμερική, στα μέσα της δεκαετίας του 1970, η Νέβιλ προσελήφθη ως ειδική στους υπολογιστές από το Εθνικό Εργαστήριο Μηχανικής στο Αϊντάχο, το κορυφαίο ερευνητικό κέντρο πυρηνικής ασφάλειας στη χώρα. Το εργαστήριο ετοιμαζόταν να πραγματοποιήσει την πρώτη μεγάλη δοκιμή των επιπτώσεων της απώλειας υγρών σε έναν αντιδραστήρα, γνωστή ως Σύνδρομο της Κίνας, καθώς ο εκτεθειμένος πυρήνας του αντιδραστήρα, σύμφωνα με τις προβλέψεις, ήταν ικανός να λιώσει και συστατικά του να διαχυθούν μέσω του υπεδάφους φτάνοντας μέχρι την Κίνα. Συμπτωματικά, εκείνο το διάστημα βγήκε στους κινηματογράφους η ταινία *Το Σύνδρομο της Κίνας*, ενώ καταγράφηκε και το πυρηνικό ατύχημα στο εργοστάσιο του Θρι Μάιλ Αιλαντ. Για μια ακόμη φορά, η συγγραφέας Νέβιλ είχε τη δυνατότητα να παρακολουθήσει εκ των έσω ένα περιστατικό που αποτέλεσε πρώτο θέμα, με τις παρατηρήσεις της να αποτελούν την έμπνευση για να γράψει το μυθιστόρημα *Ο Μαγικός Κύκλος*, με θέμα την έκλυση ενέργειας και τον δισχιλιετή κύκλο του Αιώνα.

Ενόσω βρισκόταν στο Αϊντάχο, η Τράπεζα της Αμερικής προσέγγισε τη Νέβιλ προκειμένου να εργαστεί στο Σαν Φρανσίσκο. Δέχτηκε, υπό έναν όρο: μόλις ολοκλήρωνε το πρώτο της βιβλίο, θα αποσυρόταν από τον χώρο των υπολογιστών. Η Νέβιλ πέρασε δέκα χρόνια στο Σαν Φρανσίσκο, συγγράφοντας τη νύχτα, στο δεντρόσπιτό της, στο Σοσαλίτο.

Το 1987, πούλησε τα πρώτα δύο βιβλία της στον εκδοτικό οίκο Ballantine Books, μέλος του ομίλου Random House, και στη συνέχεια αποχώρησε οριστικά από την επεξεργασία δεδομένων. Το χρηματοοικονομικό της θρόλο, με τίτλο *Το Στοίχημα*, απέσπασε τον τίτλο του Αξιοσημείωτου Βιβλίου από τους *Times* της Νέας Υόρκης και προκάλεσε σάλο στους χρηματοοικονομικούς κύκλους. Το μυθιστόρημα

αναζήτησης *Οκτώ* δημοσιεύτηκε ταυτόχρονα σε δώδεκα χώρες, από την Ιαπωνία μέχρι τη Γερμανία, και στην πορεία έγινε ευπώλητο, μεταφρασμένο σε σαράντα γλώσσες. Αναγνωρίστηκε ευρέως ως το πρότυπο ενός νέου είδους «λογοτεχνικών ευπώλητων» και ως πρόδρομος μυθιστορημάτων όπως το *Κώδικας Da Vinci*.

Στη διάρκεια της επιμέλειας του *Οκτώ* ενόψει της έκδοσής του, γνώρισε τον δρ. Καρλ Πρίμπραμ, τον παγκοσμίου φήμης ερευνητή των λειτουργιών του εγκεφάλου. Στα χρόνια που ακολούθησαν, οι δυο τους έζησαν στην Αυστρία και τη Γερμανία, πριν επιστρέψουν στις Ηνωμένες Πολιτείες. Συνέχισαν να ταξιδεύουν και να δίνουν διαλέξεις σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο.

Η Νέβιλ έχει εμφανιστεί σε πλήθος τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών, ενώ έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια. Ήταν η πρώτη συγγραφέας που προσκλήθηκε να ενταχτεί στη συμβουλευτική επιτροπή των Βιβλιοθηκών του Μουσείου Σμιθσόνιαν. Αυτή την εποχή κατοικεί στην πολιτεία της Ουάσινγκτον, σε μια ανακαινισμένη ιστορική κατοικία του 1960 που ανήκε σε έναν βραβευμένο Ιάπωνα αγγαιοπλάστη. Στο νέο της ησυχαστήριο, η Νέβιλ προετοιμάζει απόλυτα αφοσιωμένη ένα ακόμη μυθιστόρημα, με πρωταγωνιστές ζωγράφους του 17ου αιώνα και της σύγχρονης εποχής.